

Beleid

Vervoer van kinderen

Dit document is afgedrukt op 16-03-2016.

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Definities	5
2.1.	Vervoer van kinderen van school naar de BSO	5
2.2.	Uitstapjes.....	5
2.3.	Vervoer in noodgeval	5
3.	Uitgangspunten	6
3.1.	Veiligheid.....	6
3.2.	Comfort van het kind	6
3.3.	Verzekeringen.....	6
3.4.	Wat valt niet onder dit Beleid Vervoer van kinderen.....	6
4.	Richtlijnen beroepskracht-kindratio	7
4.1.	Kinderdagverblijf/Peutergroepen.....	7
4.2.	Buitenschoolse opvang.....	7
5.	Vervoer van kinderen van school naar de BSO.....	9
5.1.	Lopend	9
5.2.	Bakfiets.....	9
5.3.	Eigen auto pedagogisch medewerker.....	10
5.4.	Risico-inventarisatie.....	10
6.	Vervoer van kinderen naar activiteiten in het kader van dagarrangementen.....	11
7.	Kwaliteitseisen per vervoersvorm	12
7.1.	Lopen	12
7.2.	Fietsen.....	12
7.3.	Auto	13
8.	Overleg met ouder(s)/verzorger(s)/Toestemming	14
9.	Verantwoordelijkheid	15
10.	Calamiteiten	16
BIJLAGE 1:	Wat maakt kinderen kwetsbaar in het verkeer	17
BIJLAGE 2:	Welk kinderzitje voor welk kind?	19
BIJLAGE 3:	Aandachtspunten wat betreft vervoer van kinderen per auto	21

Bijbehorende werkinstructies

Dit document is afgedrukt op 16-03-2016.

Vervoer kinderen met auto pedagogisch medewerker

Deelname dagarrangemente gemeente Kapelle

Bijbehorende formulieren

Formulier toestemming ouders activiteiten

Formulier toestemming ouders vervoer per auto

Overeenkomst zelfstandigheid kinderen

Formulier Verklaring eigen vervoer

1. Inleiding

Dit beleid biedt een kader met betrekking tot het organiseren van veilig, verantwoord en efficiënt vervoer. Het heeft dan ook betrekking op al het vervoer van kinderen dat onder verantwoordelijkheid van Kibeo wordt verzorgd. Kibeo vindt het belangrijk dat vervoer van kinderen veilig plaats vindt en geeft hiermee invulling aan haar missie om vertrouwde en goed verzorgde kinderopvang aan te bieden.

Er zijn vele mogelijkheden om er met de kinderen op uit te gaan. Een boodschap doen in een buurtwinkel, een bezoek aan een park voor een picknick of een bezoekje aan een kinderboerderij. Er is altijd wel iets in de buurt van de vestiging wat de moeite waard is voor een kind.

Het is belangrijk om de beroepskracht-kindratio te bepalen op het moment dat er met kinderen buiten de vestiging wordt gegaan. Deze is anders dan de wettelijke eis die geldt voor kinderen die binnen een vestiging worden opgevangen. In dit stuk zijn de richtlijnen bepaald. Als er twijfel is of aan de richtlijn wordt voldaan wordt overleg gevoerd met de unitmanager. Dit beleid beschrijft daarom aan welke richtlijnen Kibeo vindt dat moet worden voldaan op het moment dat er met kinderen op stap wordt gegaan.

Het vervoeren van kinderen bij Kibeo vindt altijd plaats, in het kader van:

- Vervoer van kinderen van school naar de BSO en vice versa;
- Uitstapjes.

In beginsel worden bij Kibeo activiteiten zo veel mogelijk naar de vestiging toegehaald, zodat het vervoeren van kinderen kan worden voorkomen of tot een minimum wordt beperkt.

2. Definities

2.1. Vervoer van kinderen van school naar de BSO

Het betreft hier het vervoer van kinderen die van de BSO naar school moeten, die van school naar de BSO gaan, of die tijdens BSO-tijd naar een Sport BSO gaan. Kibeo streeft ernaar om zo veel mogelijk BSO bij school te laten zijn, waardoor kinderen via het gebouw of het plein naar de BSO kunnen en er geen gebruik gemaakt hoeft te worden van de openbare weg. Er zijn echter BSO's waar dit niet mogelijk is. Dit betekent dat kinderen onder begeleiding van medewerkers van Kibeo lopend of op de fiets naar school worden gebracht of worden opgehaald. Uitzondering hierop zijn kinderen van 9 jaar en ouder. Zij mogen indien de ouders een formulier Overeenkomst zelfstandigheid kinderen hebben ondertekend zelfstandig van school naar BSO en VSO.

2.2. Uitstapjes

Het betreft hier kleinschalige en kortdurende 'uitstapjes': met enkele kinderen naar een bestemming gelegen binnen een kilometer afstand van het kindercentrum of BSO. De speeltuin, kinderboerderij, bibliotheek, winkel, et cetera. Voor deze uitstapjes hoeft de checklist die wordt gebruikt bij het voorbereiden van een uitstapje niet ingevuld te worden. Tijdens het intakegesprek worden ouders geïnformeerd dat dergelijke uitstapjes plaatsvinden.

Georganiseerde activiteiten buiten het kindcentrum

Kibeo ziet het niet als haar verantwoordelijkheid om activiteiten buiten het kindercentrum (in ieder geval verder weg gelegen dan één kilometer) te organiseren. Denk hierbij aan het bezoek van een dierentuin, speeltuin of strand. Vervoer per touringcar, per trein, per taxi(bus) en anders dan het reguliere school-BSO vervoer vindt daarom niet plaats.

2.3. Vervoer in noodgeval

Wanneer zich een ongeval met een kind voordoet waardoor het kind naar dokter of eerste hulp gebracht moet worden, geschiedt dit vervoer niet door de pedagogisch medewerker met haar eigen auto. Wel toegestaan:

- Door ouder/verzorger of diens vervanger nadat deze door de pedagogisch medewerker is gebeld.
- Door taxibedrijf, onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. In dit geval moet er via achterwachtregeling een extra PM opgeroepen worden zodat de eigen PM het kind kan begeleiden.

3. Uitgangspunten

Kibeo hanteert de volgende uitgangspunten bij het organiseren van vervoer van kinderen:

3.1. Veiligheid

De veiligheid van het vervoer dat georganiseerd wordt, staat altijd voorop. Kibeo volgt de richtlijnen van 3VO (Voorheen: Veilig Verkeer Nederland). Kibeo streeft ernaar zoveel mogelijk vervoer begeleid te laten plaatsvinden. Het is wenselijk dat kinderen terug kunnen vallen op een volwassene. Er dient een zorgvuldige bepaling plaats te vinden van de ratio kind/pedagogisch medewerker. Veilig vervoer houdt verder in dat:

- er niet teveel kinderen in een vervoersmiddel vervoerd worden;
- er goedgekeurde beveiligingsmiddelen zijn;
- er deugdelijke en afdoende verzekerde vervoersmiddelen worden gebruikt;
- er in- en uitgestapt wordt op een veilige plaats.

Indien vervoer via de openbare weg te voet plaatsvindt dragen de pedagogisch medewerkers die de kinderen begeleiden een veiligheidshesje. Als de situatie erom vraagt dragen ook de kinderen veiligheidsvestjes. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als de verkeerssituatie hierom vraagt. Ook in de winter als het slecht weer is of het is donker dragen kinderen een hesje.

3.2. Comfort van het kind

In het vervoer wordt rekening gehouden met het comfort van verschillende vervoerssoorten. Te lange ritten in de auto, het lopen en fietsen van te verre afstanden et cetera worden vermeden.

3.3. Verzekeringen

Voor al het vervoer dat Kibeo verzorgt, zorgt zij voor afdoende verzekering voor schade en letsel.

3.4. Wat valt niet onder dit Beleid Vervoer van kinderen

Kibeo organiseert het vervoer van school van en naar de BSO voor de scholen voor zover dit vervoer lopend kan plaatsvinden. De verantwoordelijkheid van Kibeo beperkt zich tot het vervoer aansluitend aan de eindtijd van de school, dus wanneer het kind op de gangbare tijd kan vertrekken.

Daar waar kinderen met toestemming van de ouders (vastgelegd in een Overeenkomst zelfstandigheid kinderen) zelfstandig van en/of naar de BSO gaan is het beleid niet van toepassing: zelfstandig lopen of fietsen valt niet onder het beleid Vervoer van kinderen.

4. Richtlijnen beroepskracht-kindratio

Hieronder zijn richtlijnen gegeven voor de begeleiding van de kinderen. Echter de groepssamenstelling en het verkeersrisico kunnen een argument zijn om de beroepskracht-kindratio aan te passen. De beroepskracht-kindratio die geldt op de groep wordt daarbij als minimum aangehouden. Er vindt altijd met de unitmanager overleg plaats of onderstaande richtlijnen in combinatie met de verkeersrisico's juist zijn toegepast. Bij uitstapjes kunnen ook groepshulpen en stagiaires kinderen onder hun hoede nemen. Een ouder/verzorger die met een uitstapje meegaat mag het eigen kind begeleiden. De ouder/verzorger telt niet mee bij het bepalen van de beroepskracht-kindratio. Dit laatste geldt ook voor de vrijwilliger die meegaat.

4.1. Kinderdagverblijf/Peutergroepen

De volgende algemene richtlijnen gelden:

- Per pedagogisch medewerker maximaal 2 lopende kinderen;
- Bij meer dan 2 kinderen gaan er minimaal 2 pedagogisch medewerkers mee;
- Kinderen die lopen worden altijd aan de hand genomen of hebben de mogelijkheid om een buggy vast te houden.
- Als er een stagiaire/ groepshulp meegaat kunnen er twee kinderen extra worden meegenomen ongeacht de leeftijd.
- Het gebruik van draagzakken is niet toegestaan.
- Als er kinderen op de groep achterblijven moet het aantal beroepskrachten dat daarbij blijft voldoen aan de beroepskracht-kindratio volgens www.1Ratio.nl.

Bovenstaande richtlijnen zijn in onderstaande tabel uitgewerkt.

0 - 1 jaar	1 pedagogisch medewerker op 2 kinderen, gebruikmakend van een tweelingbuggy.
0 - 4 jaar	1 pedagogisch medewerkers op 2 kinderen waarvan: <ul style="list-style-type: none"> • Beide lopend aan de hand worden genomen; • Één lopend, één in een buggy; • Beide kinderen in een tweelingbuggy.
3 - 4 jaar	Zie 0 - 4 jaar

Voorbeelden:

1 kind 0 jaar, 1 kind 2 jaar

Begeleiding door 1 pedagogisch medewerker. Beide kinderen in een tweelingbuggy of één lopend die de buggy vasthoudt en het andere kind in de buggy.

2 kinderen 2 jaar, 1 kind 3 jaar, 2 kinderen 4 jaar

Begeleiding door 2 pedagogisch medewerker en 1 stagiair. Kinderen die lopen worden aan de hand genomen of er wordt gebruik gemaakt van buggy's.

4.2. Buitenschoolse opvang

De volgende algemene richtlijnen gelden:

- Aantal kinderen per pedagogisch medewerker is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen;

Dit document is afgedrukt op 16-03-2016.

- Kinderen tot en met 6 jaar lopen aan de hand;
- Bij meer dan 3 kinderen gaan er minimaal 2 pedagogisch medewerkers mee.
- Als er een stagiaire/ groepshulp meegaat kunnen er twee kinderen extra worden meegenomen ongeacht de leeftijd.
- Het is toegestaan dat enkele kinderen uit de groep onder begeleiding van een pedagogisch medewerker in de zeer nabije omgeving van de BSO gaan spelen. Dit mag gezien worden als een activiteit waarbij de kinderen de groep verlaten. Deze moet in de huisregels beschreven zijn. De beroepskracht-kindratio geldt dan voor de groep als geheel, maar kan tijdelijk worden losgelaten voor de twee subgroepen. Zo kan het dus dat een pedagogisch medewerker met drie kinderen naar buiten gaat, terwijl de andere pedagogisch medewerker met 12 kinderen binnen blijft.

In onderstaande tabel is een richtlijn gegeven voor het maximum aantal kinderen dat meegenomen kan worden. Ook hier geldt dat vooraf overleg met de unitmanager moet plaatsvinden.

4 – 8 jaar	2 pedagogisch medewerkers op 6 kinderen
4 – 13 jaar	2 pedagogisch medewerkers op 8 kinderen
8 – 13 jaar	2 pedagogisch medewerkers op 10 kinderen

Indien kinderen

Voorbeelden:

2 kinderen 4 jaar, 2 kinderen 5 jaar, 1 kind 6 jaar,

Begeleiding door 3 pedagogisch medewerker. Alle kinderen moeten namelijk gelet op hun leeftijd aan de hand worden genomen.

1 kind 4 jaar, 1 kind 6 jaar, 1 kind 7 jaar, 2 kinderen 8 jaar.

Begeleiding door 2 pedagogisch medewerker. De kinderen tot en met 6 jaar moeten aan de hand genomen worden. Gelet op de leeftijden van de kinderen mogen er maximaal 6 kinderen meegenomen worden.

Voor de begeleiding van kinderen van school naar de BSO en vice versa gelden andere richtlijnen. Zie hiervoor het volgende hoofdstuk.

5. Vervoer van kinderen van school naar de BSO

Dit hoofdstuk vormt een aanvulling op het reglement kinderopvangvoorzieningen, waarin bepaald is in welke gevallen Kibeo verantwoordelijk is voor het vervoer van kinderen van school naar BSO. Ten aanzien van het vervoer van kinderen van school naar de BSO zijn er de volgende mogelijkheden:

Manier van vervoer:

- Lopend
- Bakfiets
- Taxi
- Auto van pedagogisch medewerkers
- Zelfstandig fietsen / lopen (i.c.m. een overeenkomst zelfstandigheid)

Extra begeleiding:

- BBL-ers (stagiaires)
- Overblijfkrachten (krijgen een tijdelijk contract tijdens schoolweken en zijn lager ingeschaald dan PM)
- Klassenassistenten of stagiaires school.

5.1. Lopend

In principe begeleiden pedagogisch medewerkers de kinderen lopend van school naar de BSO en volgen daarbij een vaste route. Echter afhankelijk van de situatie en de afstand kan er ook voor een andere vorm van vervoer en begeleiding gekozen worden. De unitmanager beoordeelt of dit kan en maakt een keuze uit bovenstaande mogelijkheden. Indien een andere persoon dan de pedagogisch medewerker de kinderen van school naar de BSO en vice versa begeleidt gelden de volgende eisen:

- De persoon is volwassen (18+)
- De persoon beschikt over een VOG
- Met de ouders en LOR is afgestemd dat het vervoer van en naar de BSO op deze manier geregeld is.

Bij het vervoer van school naar de BSO kan een begeleider maximaal 10 kinderen begeleiden. In de risico-inventarisatie veiligheid van de locatie moeten de risico's van het vervoer van en naar de BSO geïnventariseerd zijn. Afhankelijk van de geïnventariseerde risico's (bijvoorbeeld wanneer de route over de openbare weg loopt) treffen de pedagogisch medewerkers in overleg met de unitmanager passende maatregelen om de verkeersveiligheid te waarborgen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Afspraken over de te volgen route (de veiligste);
- Maatregelen om zichtbaarheid van pedagogisch medewerkers en kinderen te vergroten (hesjes);
- Afspraken over hand in hand lopen of gebruik van een evacuatiekoord;
- Duidelijke afspraken met de kinderen over het meevoeren van fietsjes en stepjes.

5.2. Bakfiets

Indien kinderen per fiets naar de BSO worden vervoerd (dit is uitzondering), en er zijn ook meefietsende kinderen, dan worden er twee pedagogisch medewerkers ingezet: één op de bakfiets en één om de fietsende kinderen te begeleiden.

5.3. Eigen auto pedagogisch medewerker

In een aantal situaties vervoeren pedagogisch medewerkers kinderen nog per auto van school naar BSO of omgekeerd. Ook vindt er soms per auto vervoer van BSO naar een andere BSO plaats. Kibeo staat dit alleen bij hoge uitzondering toe. Vervoer per auto is alleen toegestaan na goedkeuring door de directeur externe dienstverlening. De wet Personenvervoer is niet van toepassing omdat de kinderopvangbranche van deze wet is vrijgesteld. In het hoofdstuk Kwaliteitseisen per vervoersvorm is opgenomen welke eisen van toepassing zijn voor dit vervoer. Dit zijn aanvullende eisen naast de wettelijke eisen die gelden voor het besturen van een voertuig. Denk hierbij aan onder andere een geldig rijbewijs en WA-verzekering.

Voor vervoer per auto geven de ouders/verzorgers toestemming middels het formulier Vervoer per auto toestemming ouders. De pedagogisch medewerker die bestuurder van de auto is, vult een verklaring 'Eigen vervoer' in. Hiermee wordt geborgd dat het vervoermiddel voldoet aan de wettelijke en verzekeringstechnische eisen.

5.4. Risico-inventarisatie

Voor het vervoer van de kinderen van school naar de BSO en vice versa is het belangrijk om een risico-inventarisatie op te maken van de vervoerssituatie. Daarbij worden de maatregelen en afspraken vastgelegd waardoor het vervoer zo veilig mogelijk kan plaatsvinden. De locatie bespreekt de vervoerssituatie met de oudercommissie.

6. Vervoer van kinderen naar activiteiten in het kader van dagarrangementen

Op dit moment is er één gemeente die dagarrangementen aanbiedt. Kinderen van de BSO kunnen deelnemen aan de activiteiten die het kader hiervan worden aangeboden. Hier kan sprake zijn van vervoer van kinderen van de BSO naar de activiteit. Zie hiervoor ook de werkinstructie 'deelname dagarrangementen gemeente Kapelle'. Voor dit vervoer is ook het beleid Vervoer van toepassing.

7. Kwaliteitseisen per vervoersvorm

Veilig en verantwoord vervoer staat voorop en daarom zijn kwaliteitseisen opgesteld om dit te waarborgen. Deze eisen verschillen per vervoersvorm. Ook hier vindt er altijd met de unitmanager overleg plaats of onderstaande richtlijnen in combinatie met de verkeersrisico's juist zijn toegepast.

7.1. Lopen

Kwaliteit

Het aantal kinderen per pedagogisch medewerker is afhankelijk van de leeftijd en de aard van de kinderen en de verkeersveiligheid op de route. Zie hiervoor het hoofdstuk 'Richtlijnen beroepskracht-kindratio'

Een aanvaardbare afstand is ongeveer 1 kilometer, een looptijd van ongeveer 15 minuten.

Overige afspraken:

- Houd bij het bepalen van de route rekening met de verkeersveiligheid (loop liever een stukje om wanneer daarmee een onveilig punt ontweken kan worden);
- Volg waar mogelijk een vaste looproute.
- Maak duidelijke afspraken met kinderen en pedagogisch medewerkers. Denk hierbij aan: op elkaar wachten, wachten bij het oversteken, elkaar een hand geven,;
- Zorg ervoor dat kinderen beschermt zijn tegen weersomstandigheden.

7.2. Fietsen

Kwaliteit

- Het aantal kinderen per pedagogisch medewerker is afhankelijk van de leeftijd en de aard van de kinderen en de verkeersveiligheid op de route.
- Fietsuitrusting moet verantwoord en deugdelijk zijn.
- Voor het vervoer per fiets geldt een afwijkende beroepskracht-kindratio:

Buitenschoolse Opvang

Met kinderen van 4 tot 9 jaar wordt niet gefietst

Kinderen van 9 tot 13 jaar hebben in principe een zelfstandigheidsverklaring en hoeven door pedagogisch medewerkers niet begeleid te worden. Indien er toch sprake is van begeleiding dan wordt er met maximaal 5 kinderen per pedagogisch medewerker gefietst.

Kinderdagverblijf

Er wordt door en met kinderen van het kinderdagverblijf niet gefietst

Peutergroep

Er wordt door en met kinderen van de peutergroep niet gefietst

Comfort

Voor het fietsen geldt een maximumafstand van 5 kilometer; een half uur fietsen geldt in principe als maximum.

Overige afspraken

- Houd bij het bepalen van de route rekening met de verkeersveiligheid (fiets liever een stukje om wanneer daarmee een onveilig punt ontweken kan worden);

- Maak duidelijke afspraken met kinderen en pedagogisch medewerkers over gedrag onderweg;
- Zorg ervoor dat kinderen beschermd zijn tegen weersomstandigheden.
- De kinderen fietsen altijd vóór de begeleiders.
- Er wordt bij schemering of in het donker niet gefietst.

7.3. Auto

Kwaliteit

Het aantal kinderen per pedagogisch medewerker is afhankelijk van de leeftijd en de aard van de kinderen en de verkeersveiligheid op de route. Zie hiervoor het hoofdstuk 'Richtlijnen beroepskracht-kindratio'.

Vervoer per auto vindt alleen plaats in geval van vervoer tussen school en BSO.

In aanvulling op de wettelijke eisen gelden de volgende eisen:

- Tijdens het vervoeren van kinderen wordt het kinderslot op de achterportieren gebruikt;
- Elk kind heeft een eigen zitplaats;
- In de auto wordt niet gerookt;
- Gedoofde sigaretten en andere gevaarlijke zaken (bijvoorbeeld een ijskrabber of paraplu) worden buiten bereik van de kinderen bewaard;
- In- en uitstappen vindt plaats op een veilige plek;
- De begeleiders stappen zelf als laatste in en als eerste uit;
- De inzittenden zijn verzekerd middels een schadeverzekering inzittenden (SVI)

Overige afspraken

Ouders moeten schriftelijk toestemming verlenen voor vervoer per auto middels het ondertekenen van het formulier vervoer per auto toestemming ouders.

Bij uitzondering kan het nodig zijn dat een beroepskracht een kind met de eigen auto vervoert, bijvoorbeeld wanneer het kind naar de dokter moet en een taxi niet per direct beschikbaar is. In zo'n geval gelden onverkort de wettelijke en bovenstaande aanvullende kwaliteitseisen voor vervoer van kinderen per auto. Ook kan dit alleen als de pedagogisch medewerker beschikt over een schadeverzekering inzittenden. De kosten van de schadeverzekering inzittenden worden door Kibeo vergoed.

Deze vorm van vervoer is een uitzondering en vindt alleen plaats als een taxi niet op tijd ter plaatse kan zijn. Alleen erkende taxibedrijven opgenomen in [het overzicht leveranciers](#) mogen kinderen vervoeren. Dit betekent dat het bedrijf voldoet aan de wettelijke eisen van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Bij de aanvraag van een taxi wordt de leeftijd van het kind dat vervoerd moet worden gemeld, en wordt verzocht om een passend autostoeltje.

8. Overleg met ouder(s)/verzorger(s)/Toestemming

Met instemming van de ouder(s)/verzorger(s) kunnen kinderen mee met dagelijkse uitstapjes en wandelingen buiten het kinderdagverblijf. De ouder(s)/verzorger(s) worden hier tijdens het intakegesprek over geïnformeerd, zodat van tevoren niet voor elk uitstapje en / of wandeling toestemming gevraagd hoeft te worden. Op het intakeformulier geeft de ouder(s)/ verzorger(s) aan of zij goedkeuring geven. Wel worden de ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte gebracht als het tijdstip van terugkomst niet overeenkomt met de breng- en haaltijden van de kinderen.

Wanneer de ouder(s)/verzorger(s) meegaan voor extra begeleiding (dus als leiding) en zij nemen hun eigen kinderen ook mee, tellen deze kinderen *niet* mee in het aantal om de beroepskracht-kindratio te bepalen. De ouder(s)/verzorger(s) zijn verantwoordelijk voor hun eigen kinderen. De beroepskracht-kindratio is afhankelijk van het uitstapje en ter beoordeling van de groepsleiding (en/of unitmanagement). Zie hiervoor de richtlijnen beroepskracht-kindratio.

Een tweetal formulieren dienen de pedagogisch medewerkers te laten invullen en ondertekenen door de ouders(s)/verzorger(s).

Formulier toestemming ouders activiteiten

Formulier toestemming ouders vervoer per auto

9. Verantwoordelijkheid

Laat altijd weten aan collega's die achter blijven op de vestiging waar men naar toe gaat en welke kinderen er mee zijn. Blijft er niemand achter in de vestiging, zorg dan dat ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte zijn van het uitstapje en/of hang de informatie op de voordeur. Het is verplicht om een mobiele telefoon mee te nemen (en hierop bereikbaar te zijn) zodat er in geval van calamiteiten gebeld kan worden, ook dient dit nummer achter gelaten te worden bij collega's zodat zij de groep nog kunnen bereiken.

Verder is het van belang dat er een goede verzekering is afgesloten omdat de risico's van ongevallen veelal groter zijn bij het maken van een uitstapje dan bij het verblijf op het kinderdagverblijf. Kibeo heeft hiervoor een aansprakelijkheidsverzekering. Dit betekent dat als een kind iets overkomt en de pedagogisch medewerker hiervoor aansprakelijk gesteld kan worden, het kind verzekerd is. Deze verzekering geldt voor medewerkers van Kibeo, kinderen, gastouders en ouder(s)/verzorger(s) die ondersteuning bieden tijdens een uitstapje in de tijd dat er opvang geboden wordt.

10. Calamiteiten

Tijdens een uitstapje kunnen zich calamiteiten voordoen. Een kind kan ziek worden of in een erger geval gewond raken. De veiligheid van de kinderen heeft altijd prioriteit. Een pedagogisch medewerker moet te allen tijde bij de kinderen blijven.

Hieronder volgt een aantal aandachtspunten:

- Indien medische hulp ter plaatste nodig is, belt één pedagogisch medewerker 112.
- Denk aan de veiligheid van de andere kinderen.
- Er dient altijd een pedagogisch medewerker bij de groep achter te blijven.
- Stel zo snel mogelijk de vestiging en de unitmanager, als dit noodzakelijk is, op de hoogte van de calamiteit.
- De pedagogisch medewerker of de unitmanager neemt contact op met de ouder(s)/verzorger(s).
- Afhankelijk van de calamiteit wordt met de pedagogisch medewerkers en /of de unitmanager afspraken gemaakt over de handelwijze.

Voor de wijze waarop gehandeld dient te worden in geval van ongeval, calamiteiten of ziekte wordt verder verwezen naar het beleid ongevallen en calamiteiten en het beleid ziekte.

BIJLAGE 1: Wat maakt kinderen kwetsbaar in het verkeer

Bron: Veilig Verkeer Nederland

De veiligheid van kinderen in het verkeer is het meest gebaat bij oplettende volwassenen. Het is de verantwoordelijkheid van volwassenen om ongevallen met kinderen te voorkómen. De veiligheid van kinderen kunnen we niet aan kinderen zelf overlaten.

Want:

- **Kinderen zijn geen kleine volwassenen.**
Ze zijn in ontwikkeling, zowel lichamelijk (ze groeien) als geestelijk (ze leren).
- **Kinderen zijn klein.**
Ze kunnen vaak niet over geparkeerde auto's, klike's, bloembakken e.d. heen kijken. Daardoor kunnen ze onverwacht de straat op lopen. Kinderen zien de auto's niet en automobilisten zien de kinderen niet.
- **Kinderen kunnen geluiden niet goed lokaliseren.**
Kinderen horen weliswaar goed, maar ze weten vaak niet meteen uit welke richting het geluid komt waardoor ze verkeerde conclusies kunnen trekken uit hun waarnemingen.
- **Niet alles wat een kind leert kan het meteen foutloos toepassen.**
Verkeersregels worden langzaam maar zeker geleerd. Op school en in het verkeer zelf. Kinderen leren pas als ze zelf toe zijn aan de informatie. Hoe vaker kinderen in aanraking komen met het verkeer (dus hoe meer ze aan het verkeer deelnemen), hoe sneller ze leren.
- **Kinderen zijn speels;**
Ze spelen altijd en overal, niet alleen op speelplaatsen, maar ook onderweg naar school of vriendjes.
- **Kinderen zijn impulsief.**
Hoe jonger hoe impulsiever. Kinderen doen dus dingen die volwassenen niet verwachten.
- **Kinderen hebben een beperkt besef van gevaar in het verkeer.**
(Gebrek aan) praktijkervaring speelt daarbij een belangrijke rol.
- **Kinderen hebben een langere reactietijd.**
Ze hebben tijd nodig om informatie te verwerken. Bovendien kunnen kinderen een eenmaal begonnen beweging moeilijk aanpassen. Als tijdens het oversteken plotseling de omstandigheden veranderen (verkeerslicht springt op rood, of er komt een auto de hoek om) hebben ze de neiging om stil te blijven staan. De hersenen kunnen onvoldoende overweg met tegenstrijdige informatie.

Dus reken er op dat:

- Kinderen onverwacht kunnen gaan oversteken.
- Kinderen geen voorrang verlenen als dat eigenlijk zou moeten.
- Kinderen in hun spel plotseling de weg op kunnen rennen.
- Fietsende kinderen onverwachts kunnen uitwijken.
- Fietsende kinderen zonder richting aangeven kunnen afslaan.
- Kinderen fouten maken: ze zijn niet volmaakt.

3vo heeft ook een schema met daarin de leeftijdsontwikkeling van kinderen op het gebied van verkeer:

Dit document is afgedrukt op 16-03-2016.

- Vanaf ± 3 jaar kunnen kinderen lopen en gelijktijdig hun aandacht richten op andere dingen.
- Tot ± 4 jaar is rennen een probleem, vooral als plotseling moet worden gestopt
- Kinderen tot ± 5 jaar gaan fietsen; aanvankelijk slingeren ze daarbij erg (vooral bij achteromkijken en lage snelheid)
- Tussen 5 en 10 jaar ontstaat het besef van gevaar
- Vanaf ± 6 jaar kennen kinderen de functie van trottoir, een zebrapad en een verkeerslicht (rood is stoppen, groen is veilig)
- Tot ± 8 á 9 jaar kunnen kinderen gevaren niet zien aankomen
- Tot ± 10 jaar ontwikkelt het gezichtsveld en het vermogen om vanuit de ooghoek te zien.
- Tot ± 10 jaar overschatten kinderen de snelheid (daardoor wachten ze ook voor fietsers en auto's die nog erg ver weg zijn).
- Tussen 10 en 14 jaar onderschatten vooral jongens de snelheid (daardoor kunnen ze plotseling, vlak voor naderende voertuigen oversteken)
- Vanaf ± 10 jaar zijn de meest basale verkeersregels en -borden bekend
- Tot ± 11 jaar rennen kinderen nog wel eens spontaan de straat op (in het heetst van het spel kunnen ze vergeten dat de straat gevaar kan opleveren)
- Tot ± 11 jaar hebben kinderen problemen om de aandacht te richten op belangrijke zaken. Ze kunnen zich op slecht één ding tegelijk concentreren (een vriendje aan de overkant van de straat krijgt meer aandacht dan een naderende auto)
- Pas vanaf ± 11 jaar kunnen kinderen bewust de aandacht richten op het verkeer
- Tot ± 12 jaar kunnen kinderen complexe verkeerssituaties met meerdere verkeersdeelnemers uit verschillende richtingen niet overzien (kruispunten, rotondes, links afslaan)
- Tot ± 14 jaar neemt de fietsvaardigheid toe, waarbij tot het 10e jaar de grootste verbeteringen worden waargenomen. Hoe meer kinderen fietsen, hoe groter hun vaardigheid.
- Alle kinderen (dus ook middelbare scholieren) hebben grote problemen met de algemene voorrangregels (bestuurders van rechts gaan voor, rechtdoor op dezelfde weg gaat voor e.d.). hoe jonger het kind, hoe grote deze problemen.
- Zelfs tot ± 16 jaar leveren complexe verkeerssituaties nog regelmatig problemen op voor kinderen.
- Tot ± 16 jaar neemt de snelheid van informatieverwerking toe (kinderen hebben dus meer tijd nodig dan volwassenen om beslissingen te nemen).

BIJLAGE 2: Welk kinderzitje voor welk kind?

Is het kind groter of kleiner dan 1.35 meter?

Groter: het kind moet de normale autogordel gebruiken (voor zover beschikbaar). Wanneer de gordel over de hals loopt in plaats van over de borst of wanneer het heupgedeelte over de buik loopt (dat is vrijwel altijd het geval wanneer het kind onderuit gezakt moet zitten om de knieën te kunnen buigen), gebruik dan tevens een zittingverhoger.

Is het kind kleiner dan 1.35 meter?

Raadpleeg onderstaand tabel aan de hand van het gewicht van het kind

Minder dan 13 kg	Tussen 9kg-18kg	Tussen 15kg-36 kg	Meer dan 36 kg
Baby-autostoeltje (ook wel Maxi Cosi genoemd)	Kinderautotoeltje	Zittingverhoger	Autogordel, eventueel met zittingverhoger of afzonderlijke gordelgeleider (gordelclip/gordelklem)
Groep 0 (tot 9kg) en 0+ (tot 13 kg)	Groep 1	Groep 2 en 3	Zie toelichting

Toelichting

Groep 0 en 0+: Baby-autostoel

Een babyautostoeltje wordt tegen de rijrichting in geplaatst. Met de driepuntsgordel van de auto wordt het stoeltje vastgezet. Het kind wordt met een Y-gordel vastgemaakt. Sommige van deze stoeltjes kunnen ook met een zogeheten ISOFIX systeem worden vastgezet: aan de achterkant van het autostoeltje zitten dan twee uitsteeksels. Auto's die voor dit systeem zijn uitgerust hebben tussen de rugleuning en de zitting twee ankers. De uitsteeksels klikt u heel gemakkelijk in de ankers en het autostoeltje zit vast. Soms is er een derde bevestigingspunt. Kijk voor meer informatie in de handleiding van het autostoeltje.

Groep 1: Kinderautostoel

Een kinderautostoeltje is bedoeld voor kinderen die zelfstandig kunnen zitten. Het kind wordt met de vijfpuntsgordel van het autostoeltje vastgemaakt. Vaak hebben deze autostoeltjes meerdere standen en worden ze met de rijrichting mee geplaatst. Een kinderautostoeltje wordt met de autogordel of met ISOFIX bevestiging vastgezet.

Zittingverhoger

Het kind zit op de zittingverhoger (ook wel booster seat genoemd) en wordt vastgemaakt met de autogordel. De zittingverhoger zorgt ervoor dat het diagonale deel van de autogordel niet langs de hals, maar over de

schouder van het kind loopt. Ook zorgt de zittingverhoger ervoor dat de heupgordel over de heupen en niet over de buik loopt. Dit laatste kan voor ernstig inwendig letsel zorgen.

Zittingverhogers zijn er met en zonder rugleuning. Het beste is om er een te kopen met (afneembare) rugleuning. De rugleuning is meestal in hoogte verstelbaar en zorgt voor betere zijwaartse steun als het kind onderweg in slaap valt. Bovendien biedt de rugleuning enige bescherming bij een aanrijding van opzij. Ook zorgt de rugleuning ervoor dat het kind iets naar voren komt en daardoor de knieën kan buigen. Dat zit prettiger en voorkomt onderuit zakken. Als het kind onderuitgezakt zit, zit de heupgordel niet goed meer en dat kan tot buikletsel leiden bij een botsing.

Autogordel met zittingverhoger of gordelgeleider

Er zijn geen autostoeltjes of zittingverhogers goedgekeurd voor kinderen boven de 36 kilo. Deze kinderen zouden dan alleen de autogordel moeten gebruiken. Loopt de gordel bij het kind over de hals loopt in plaats van over de schouder, dan is het verstandig om het kind toch op een zittingverhoger te vervoeren totdat hij/zij lang genoeg is om alleen de autogordel te gebruiken. Een andere mogelijkheid is om een apart aangeschafte gordelgeleider te gebruiken. Kies alleen voor deze laatste optie als het echt niet anders kan.

Keurmerk kinderzitjes

Een kinderzitje moet goedgekeurd zijn volgens de Europese veiligheidseisen: ECE 44/03 of 44/04. Alleen deze kinderzitjes mogen gebruikt worden. Ze zijn voorzien van een keuringslabel of keuringssticker. Daarop staat in een rondje de letter E plus een getal. Verder naar onderen staat het goedkeuringsnummer. Dit nummer moet beginnen met 03 of 04. Ook wordt het gewicht vermeld van de kinderen waarvoor het geschikt is. Een voorbeeld van een officieel label vindt u in de brochure Vervoer van kinderen in de auto. Vraag zonodig advies aan de verkoper.

Als de goedkeuring niet meer geldt, is het geen goedgekeurd kinderbeveiligingsmiddel meer. Een kinderzitje dat geen of een ECE R44/02 keurmerk heeft, mag niet langer gebruikt worden omdat de eisen waaraan deze bij de typekeuring moest voldoen is verouderd. De keuringseisen voor kinderzitjes worden periodiek aangepast aan nieuwe technische ontwikkelingen en inzichten. Er wordt onderzoek gedaan naar mogelijke verbeteringen.

Tweedehands en oude kinderzitjes

Bij de aanschaf van een tweedehands kinderzitje moet u nagaan of het zitje goed in de eigen auto past en of het kind goed in het zitje zit. Het juiste keurmerk moet aanwezig zijn en de handleiding moet worden meegeleverd. Koop alleen een tweedehands kinderzitje als u heel zeker weet dat er nooit een ongeluk mee is gebeurd. Door de kracht die bij een botsing op een autostoeltje kan worden uitgeoefend is het stoeltje daarna niet meer veilig te gebruiken.

Veel kinderzitjes zijn deels van kunststof gemaakt en blijven vaak in de auto achter, zowel bij vorst als in de brandende zon. Door jarenlange blootstelling van het kinderzitje aan zowel zeer lage als zeer hoge temperaturen neemt de sterkte van het materiaal geleidelijk af. Het is dan ook vanuit verschillende oogpunten niet aan te bevelen om een oud zitje te blijven gebruiken.

BIJLAGE 3: Aandachtspunten wat betreft vervoer van kinderen per auto

Auto's worden steeds veiliger. Met behulp van kreukelzones, kooiconstructies en airbags helpen zij de inzittenden te beschermen. De autogordels vormen hierbij een onmisbare schakel.

Desondanks zijn autogordels ontworpen voor volwassenen. Voor kinderen tot 1.35 á 1.50 meter (dat kan per auto verschillend zijn) werken ze veel minder goed en voor baby's zijn deze totaal ongeschikt.

Kinderen hebben in de auto uiteraard net zoveel recht op goede bescherming als volwassenen, daarom is in Europa afgesproken dat het gebruik van goedgekeurde kinderzitjes (autostoeltjes en zittingverhogers) voor kinderen verplicht wordt. Om de regels in de praktijk hanteerbaar te maken, worden er enkele uitzonderingen gemaakt.

Vanaf 1 maart 2006 geldt het volgende:

Kinderen kleiner dan 1.35 m	Moeten een autostoeltje of zittingverhoger gebruiken
Kinderen groter dan 1.35 m en volwassen (18 jaar en ouder)	Moeten de autogordel gebruiken en mogen zonodig ook een zittingverhoger gebruiken

De autostoeltjes en zittingverhogers moeten goedgekeurd zijn volgens ECE-reglement 44/03 (of hoger 44/04). Dit is te zien aan een keuringslabel of -sticker. Voor een goede werking moet het autostoeltje of de zittingverhoger op de juiste manier zijn vastgezet.

Bijzondere gevallen en uitzonderingen

Te weinig plaats	Wanneer op de achterbank al twee autostoeltjes of zittingverhogers in gebruik zijn, is er vaak geen plaats meer voor een derde. In zo'n geval mag een kind vanaf 3 jaar op de overgebleven zitplaats de gordel gebruiken
Geen gordels achterin	Kinderen jonger dan drie jaar mogen niet op de achterbank vervoerd worden wanneer daar geen gordels aanwezig zijn. De gordels zijn immers nodig om het autostoeltje vast te maken. Kinderen
Geen gordels voorin én achterin	Wanneer voorin de auto ook geen gordels aanwezig zijn, mogen kinderen tot 3 jaar helemaal niet worden vervoerd. Kinderen van 3 jaar en ouder mogen in een auto zonder gordels niet voorin zitten wanneer ze kleiner zijn dan 1.35 meter
Vervoer van 'andere' kinderen	Van ouders/verzorgers wordt verwacht dat ze voor hun eigen kind een autostoeltje of zittingverhoger in de auto hebben. Maar er rijden misschien ook wel eens andere kinderen mee, voor deze kinderen kan niet altijd een autostoeltje of zittingverhoger aanwezig zijn. Bij dit soort incidenteel vervoer over beperkte afstand mogen op de achterzitplaatsen kinderen vanaf 3 jaar volstaan met gebruik van gordel

Dit document is afgedrukt op 16-03-2016.

Taxi- en busvervoer	In bussen en op de achterbank van een taxi is een autostoel of zittingverhoger niet verplicht. Kinderen vanaf 3 jaar en volwassenen moeten dan de gordels gebruiken, voor zover aanwezig en kinderen jonger dan 3 jaar mogen in dat geval los worden vervoerd. Neem bij voorkeur geen kind op schoot, want dat is riskant bij een frontale botsing.
---------------------	---

Belangrijke zaken

Airbag	Op een zitplaats met een airbag ervoor mogen kinderen niet worden vervoerd in een (baby-)autostoeltje dat tegen de rijrichting in is geplaatst. Dit mag alleen, wanneer de airbag is uitgeschakeld. Of dat uitschakelen mogelijk is en hoe dat moet, staat in de gebruiksaanwijzing van de auto
Verkeerd gebruik	Autogordels, autostoeltjes en zittingverhogers werken alleen goed als ze gebruikt worden op de manier die door de fabrikant is voorgeschreven. Het is dan ook niet toegestaan om deze beveiligingsmiddelen op een onjuiste manier te gebruiken, bijvoorbeeld door een deel van de gordel achterlangs te dragen of met een gordelgeleider de loop van de gordel te veranderen
Gordel achterlangs	Het is verboden om het diagonale (schuin lopende) deel van de gordel onder de arm of achter het lichaam langs te leiden. De gordel is niet ontworpen om zo te worden gebruikt en werkt dan ook niet goed. Wanneer de gordel over de hals loopt in plaats van over de schouder, gebruik dan een goedgekeurde zittingverhoger
Gordelgeleiders	Een gordelgeleider is een hulpmiddel dat ervoor zorgt dat de autogordel goed over de borst en niet over de hals loopt. Deze geleiders maken vaak al deel uit van een zittingverhoger. Wanneer een kind kleiner is dan 1.50 meter en het niet past op een zittingverhoger (omdat het te zwaar is), dan mag het bij uitzondering gebruik maken van een aparte gordelgeleider. Dit geldt alleen voor gordelgeleiders waarbij de gordel geen weerstand ondervindt en die uitsluitend aan het diagonale gedeelte van de autogordel worden bevestigd. Dus geen gordelgeleider die het heupgedeelte en het diagonale gedeelte naar elkaar toetrekt. NB. Zittingverhogers zijn getest voor kinderen tot 36 kg.